

Kábítószer és Kábítószer-függőség
Európai Megfigyelőközpontja

Éves jelentés (2009): a kábítószer- probléma Európában

Dr. Varga Orsolya
Nemzeti Drog Fókuszpont
2009. november 5.

A legfrissebb hírek az európai kábítószer-problémáról

- 30 országra kiterjedő áttekintés az európai kábítószer-jelenségről
- Adatok és elemzések: Európa egészében, illetve országonként
- Legújabb tendenciák és válaszlépések
- Kiemelt témák 2009-ben
 - Politoxikománia: szerhasználati minták és válaszok
 - Kábítószerrel összefüggő bűncselekmények: ítélkezési gyakorlat és más következmények

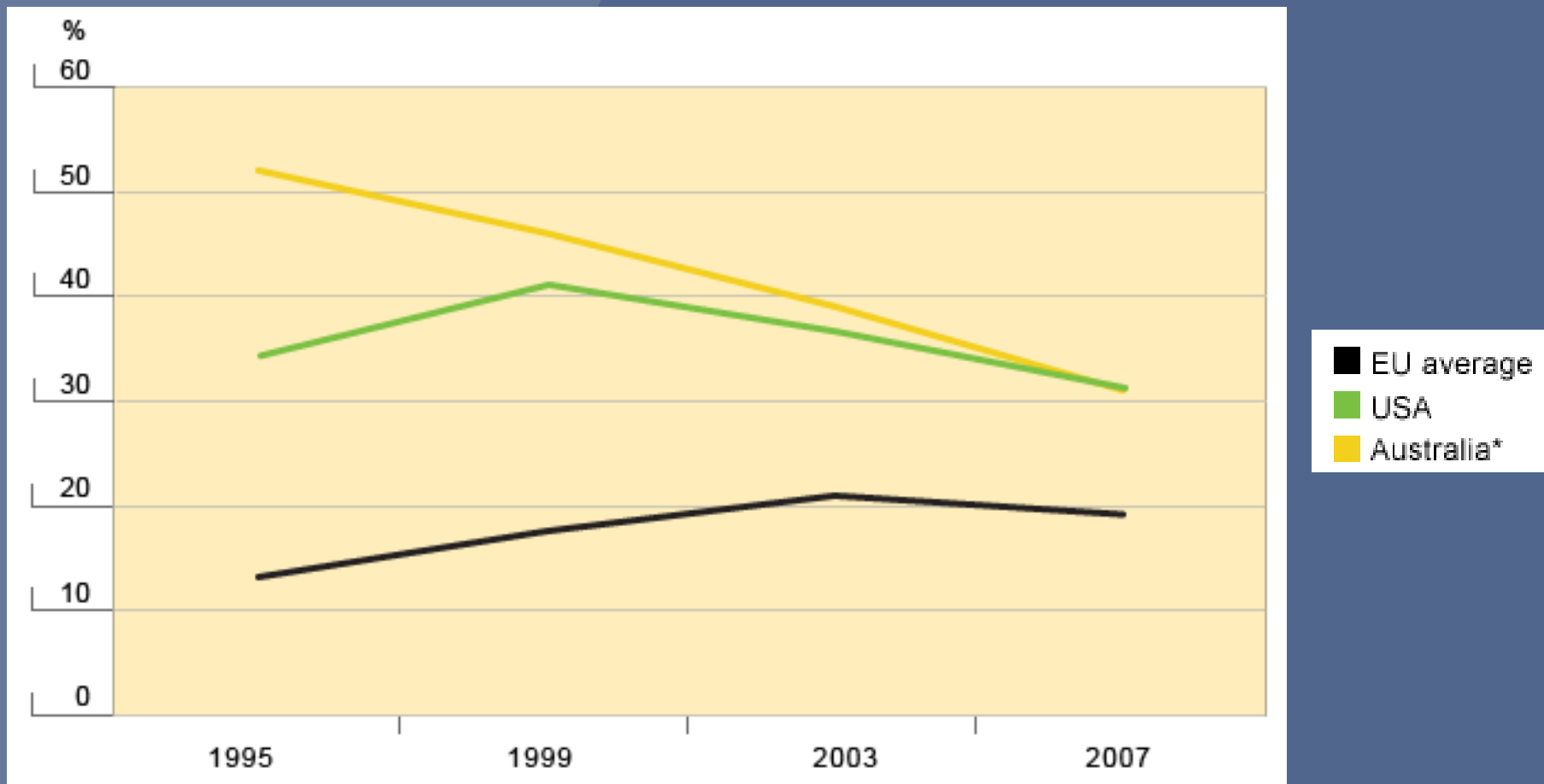

Kannabisz – csökkenő használat

- Körülbelül 74 millió (15–64 év közötti) európai lakos próbálta már élete folyamán a kannabiszt; ezen belül a fiatal felnőttek (15–34 éves) száma 41,5 millió
- A csökkenő tendencia különösen a diákok körében érzékelhető
- Az elmúlt évben 17 millió fiatal felnőtt használta
- Az új adatok azonban a tavalyi megállapításokat alátámasztva a népszerűség általános csökkenését erősítik meg, különösen a fiatalok körében
- Az USA és Ausztrália iskolai felméréseiből származó adatok szintén csökkenő tendenciára utalnak a 2000-es évek eleje óta

A kannabisz előfordulási arányai. Az Európában, az USA-ban és Ausztráliában élő, 15–16 éves diákok körében tapasztalt tendenciák összehasonlítása a kannabiszhasználat átlagos (súlyozatlan) életprevalenciáját tekintve (%)

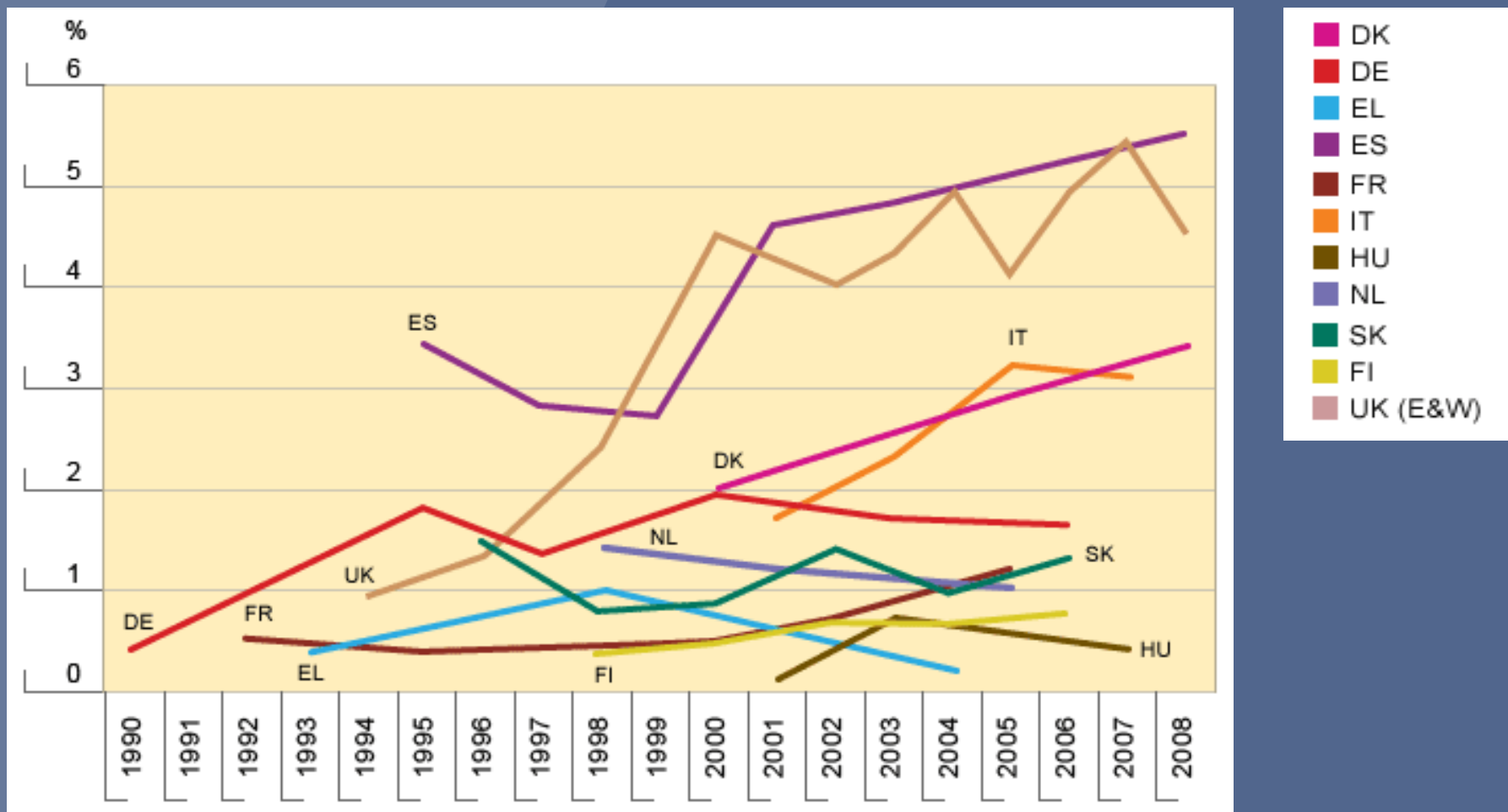
A kokain még mindig Európa legnépszerűbb serkentőszere

- Mintegy 13 millió (15–64 év közötti) európai felnőtt próbálta már élete folyamán a kokaint; az elmúlt évben nagyjából 4 millió felnőtt használta
- Még mindig a nyugat-európai uniós országokban koncentrálódik, Európa más részein viszont alacsony szintű a fogyasztás
- A legtöbb adatközlő országból az elmúlt évi használat stabil vagy emelkedő tendenciáját jelentették a fiatal felnőttek körében
- Dániában, Spanyolországban, Írországban, Olaszországban és az Egyesült Királyságban az éves prevalencia 3,1–5,5% között mozog (15–34 évesek)
- A lefoglalások és a tanulmányok alapján további terjedéstől lehet tartani

A kokainhasználat éves prevalenciájának tendenciái a fiatal felnőttek (15–34 évesek) körében, populációs felmérések alapján

Három vagy több felméréssel rendelkező országok

Heroin: véget ért a csökkenő tendencia

- Az új adatok megerősítik a tavalyi elemzést a „stabil, de már nem csökkenő mértékű problémáról”
- A heroinhasználat mutatói közül három ad okot aggodalomra:
 - a kezelés iránti igények
 - a kábítószer okozta halálesetek
 - a lefoglalások
- A heroinproblémák 1980-as és 1990-es években tapasztalt, járványszerű terjedése már nem áll fenn
- Az éberség mégis indokolt – a kábítószerrel összefüggő halálesetek és a társadalmi költségek legnagyobb részéért még mindig a heroin tehető felelőssé

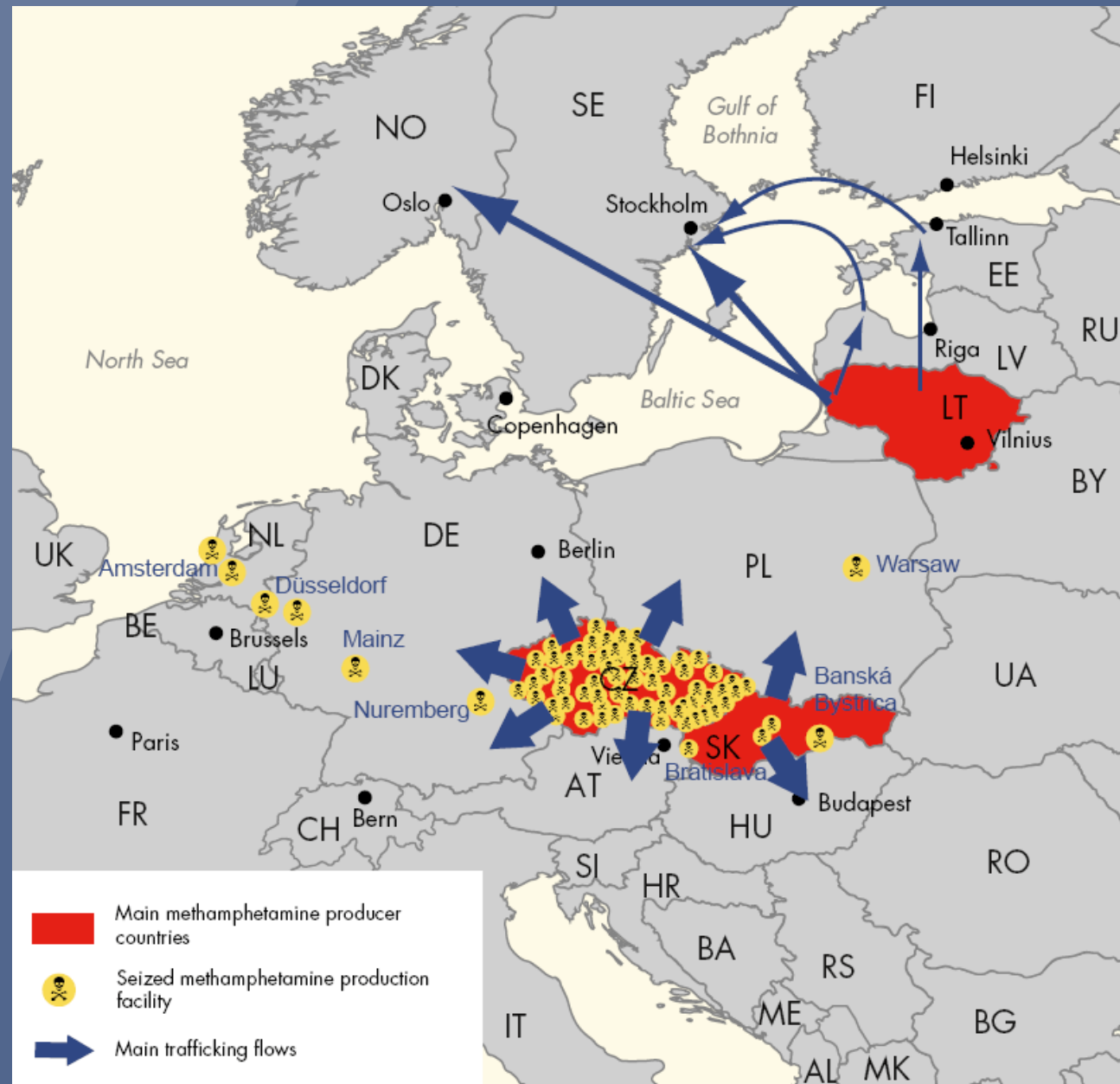

Az ecstasypiac változásai

- Az elemzett ecstasypiletták többsége 2007-ig jellemzően MDMA-t vagy más, ecstasyp-jelegű szert tartalmazott (pl. MDA, MDEA)
- Az EU egyes országában ez kezd megváltozni: Dániában és Hollandiában a közelmúltban lefoglalt vagy eladott „ecstasypiletták” kb. felében nem találtak MDMA-t (a piletták ehelyett mCPP-t tartalmaztak)
- Az ecstasypiac változásai talán a prekursorok eltérítésének megakadályozására irányuló, egyre sikeresebb erőfeszítéseknek tulajdoníthatók
- Az MDMA előállításához használt egyik fő prekursor, a PMK hiánya lehet az egyik oka a közelmúltbeli változásoknak

**A 2008-ban
lefoglalt
metamfetamin-
termelő
létesítmények és
a főbb
kereskedelmi
áramlatok**

Politoxikománia: szerhasználati minták és válaszok

- A politoxikománia elterjedt jelenség Európában
- A különböző szerek egyidejű használata „tehető felelőssé a legtöbb elénk kerülő problémáért, vagy legalábbis még komplikáltabbá teszi azokat”
- Növeli a kockázatot és megnehezíti a kezelést
- Az alkohol szinte minden politoxikomán használati mintában jelen van
- „Kiemelt téma” – ennek a viselkedésformának az áttekintése:
 - a diákok (15–16 évesek) körében
 - a fiatal felnőttek (15–34 évesek) körében
 - a problémás kábítószer-használók körében

Az új kábítószeres felderítése

- Európa élen jár az új kábítószeres felderítésében
- Az EU Korai Jelző Rendszere (az 1997-ben létrehozott gyorsreagálású mechanizmus) eddig több mint 90 anyagot derített fel
- Az EU tagállamai 2008-ban 13 új pszichoaktív anyagról tettek bejelentést az EMCDDA és az Europol felé
- Most először a bejelentett kábítószeres között egy szintetikus kannabinoid is szerepelt, a JWH-018
- A szintetikus kannabinoidok a „designer drogok” fejlődésének legújabb szakaszát jelentik

A „Spice” csak ízelítő abból, ami ezután következik?

- A „Spice” márkanéven forgalmazott termékeket a korai előrejelző rendszeren keresztül 2008 elejétől figyelik
- A csomagoláson szereplő információk szerint ezek növényekből vagy növényi anyagokból készült keverékek (gyakran füstölőként árusítva), de egyes tételek szintetikus kanabinoidokat is tartalmaznak (pl. JWH-018-at)
- Ezek az összetevők nem szerepelnek a termékismertetőben, ezért elfogyasztásuk a fogyasztó tudta nélkül történhet
- A vizsgált 115 online kiskereskedő kb. 48%-a árusította a „Spice”-t

Hatékony drogpolitika kialakítása Európában és Európán kívül

- **Az Európai Unió és az ENSZ egyaránt megújította kábítószer-ellenes cselekvési tervét**
- **Mindkettő kiemeli a nyomon követés és az értékelés fontosságát a drogpolitika javítása érdekében**
- **Szinte minden EU-tagállam rendelkezik nemzeti drogstratégiával vagy cselekvési tervvel**
- **Az országok kétharmada tervezi ezeknek a politikai dokumentumoknak az értékelését**

Többnyelvű tájékoztató csomag

A 2009-es Éves jelentés 23 nyelven

- <http://www.emcdda.europa.eu/events/2009/annual-report>
- További online anyagok
 - Statisztikai közlöny
 - Országenkénti áttekintések
 - Kiemelt témák
 - Reitolx országjelentések

